

Het was maandag 27 januari 2020. Martin Ringenaldus en ik werden tijdens een hoorzitting van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bevraagd over onze zorgen over curriculum.nu met betrekking tot de toekomst van onze talen. Duits voor Martin en Frans, natuurlijk, voor mij. Het was in de enquêtezaal die iedereen wel kent van alle zorgeloze politici die zich in die stoelen nooit iets kunnen herinneren.

Martin en ik wisten wél waarvoor we daar zaten. We waarschuwden voor de verdere aftakeling van onze vakken. Frans en Duits waren door de Tweede Fase (de hervorming van de bovenbouw van havo en vwo), tweeëntwintig jaar eerder, al zodanig genadeloos door de knieën geschoten dat een extra ronde 'modernisering' een definitief eind aan zou maken aan het taalonderwijs.

Besparen

Het is zover. De Universiteit Utrecht gaat stoppen met de studies Duits, Frans, islam en Arabisch, Italiaans, Keltisch en religiewetenschappen, om geld te besparen. Vanaf het studiejaar 2026-2027 worden geen nieuwe studenten aangenomen en in 2030 stoppen de opleidingen. De zes studies zouden niet rendabel zijn.

Het is de genadeslag. De politiek heeft jarenlang getolereerd dat de eindexamens van gruwelijk slechte kwaliteit waren, de Tweede Fase heeft jarenlang gemaakt dat je moest kiezen tussen leren spreken en luisteren of ook lezen en schrijven (dat is écht gebeurd, mensen vergeten dingen maar er was écht een tijd dat je op school kon kiezen om alleen te leren spreken en luisteren in een moderne vreemde taal...).

In die tijd kwamen ook de woordenboeken bij die sneue examens – ja, je moest wat – en waren de vragen in het Nederlands bij de luistertoetsen. Frans was al jaren in coma en we maakten er wat leuks van met ons allen. Frans is de mooiste taal en we hebben haar vermoord.

Ik zou nu heel kwaad moeten worden op Eppo Bruins, de minister die de bezuiniging op het hoger onderwijs uitdeelt, maar dat ben ik niet. Dit wil hij ook niet. De uitroeiing van Frans is gebeurd door de vorige bestuurders van de Vakvereniging Levende Talen die het euthanasie-infuus jarenlang heeft gevuld, en door curriculum.nu, de voorloper van executeur SLO (het landelijk expertisecentrum voor het curriculum) die nu, voor veel geld, de kerndoelen en de eindtermen herzielt voor alle schoolvakken. Dat kan dan nu misschien een grafrede worden? Ik bedoel, we hebben er al miljoenen voor betaald dus maak er iets waardeloos van zou ik zeggen, voor we het begraven.

Nóg minder docenten

Ik hoop dat ze trots zijn op dit slagveld. Als er nauwelijks of geen docenten meer van de universiteit komen, dan zijn er binnenkort nóg minder docenten voor die talen en zullen meer scholen het voorbeeld gaan volgen van die school in Arnhem die al geen Duits meer geeft aan de examenklassen. Voor de geografisch beperkten onder ons, Arnhem ligt aan de grens met een obscuur buurland dat zich Duitsland noemt. De voertaal is daar, tot nader order, Duits.

Door: Charlotte Goulmy (gepubliceerd in De Telegraaf 31102024)